

Jeg holder ikke af, at det skal se ud — og det kommer det let til, da Lærerne faa en Del af deres Løn som Ofre og Accidenfer — som om Lærerne omtrentlig skulle være Trædbyr, for at Præsterne kunne faa deres Aflysning i Gang ogsaa. Som sagt, saadan kommer det let til, at se ud, og det holder jeg ikke af. Naar Kommunerne skulle lønne deres Lærere, og lønne dem ordentlig, er det en daarlig Maade at lønne dem paa, at lønne dem ved Hjælp i Kirken for deres Gerning i Skolen.

J. Pedersen: Efter hvad der er udtalt, kan jeg indskrænke mig til et Par ganske korte Bemærkninger. Om Forslaget i Almindelighed vil jeg da sige, at, skønt jeg som Regel ikke har noget imod, at vi ad Lovgivningsvejen gøre smaa Fremskridt, naar kun de gaa i den rigtige Retning, vil jeg dog i dette Tilfælde være tilbøjelig til at tro, at det Skridt, her bydes, er for lille, og at det ikke bør gøres, undtagen det kan ske i noget større Omfang, end det her foreligger. Jeg sigter da særlig til Spørgsmaalet om at faa Accidenferne med, og jeg skal ikke nægte, at det undrede mig noget at høre den første ærede Taler, det 2de Medlem for 7de Kredts (Bjerre), som jo var Medlem for 2. Aar siden af det Udvalg, der enstemmig (Bjerre: Det er en Misforstaaelse!) . . . om Forlæggelse, det ærede Medlem var ikke Medlem af Udvalget, men det ærede Medlem, som i hvert Fald ikke den Gang gjorde nogen Indvending mod Udvalgets enstemmige Indstilling, som ogsaa var tiltraadt af den daværende Kultusminister, begynder nu saa smaat at tale Accidenfernes Sag. Det ærede Medlem gjorde det ganske vist væsentlig under den Form, at han fremhævede den betydelige Vanskelighed, som vilde være forbunden med at faa Accidenferne ind under Aflysningen; men under sin Omtale deraf kom det ærede Medlem, synes det mig, ogsaa til at føre et Slags Forsvar for at beholde Accidenferne, og det tror jeg ganske vist, det ærede Medlem vil komme til at staa temmelig ene med. Jeg skal ikke komme nærmere ind paa at udtale mig om Accidenfernes hele Karakter, — det ærede sangevalgte Medlem (Steffensen), der har talt, har, forekommer det mig, ganske kort og træffende karakteriseret den Hjælp — men jeg vil dog kun sige, at jeg føler mig overbevist om, at af Uviljen mod Ofret og Accidenferne falder Broderparten ganske sikkert mod Accidenferne, og jeg mener: med Rette. Jeg mener, at naar man skal gaa til delvis at afløse disse Hjælper, burde man i hvert Fald begynde med Accidenferne og ikke

begynde med Ofret og lade Accidenferne blive staaende. — Nu sagde det ærede Medlem, som talte først, at det at tage Accidenferne med vilde forvolde praktiske Vanskeligheder, ogsaa for Lovens Gennemførelse. Det er muligt; det kan ogsaa godt være, at man ikke godt kan gaa den Vej, som Landstingsudvalget foreslog for to Aar siden, men jeg føler mig rigtig nok overbevist om, at Udelæggelsen af Accidenferne af Forslaget vil sikkert berede Forslaget lige saa store, fuldt saa store, maasse endnu større Vanskeligheder. Jeg tror i hvert Fald ikke paa, at et Lovforslag, der kun omfatter Ofrets Aflysning, vil kunne gaa gennem det andet Ting. Man har ikke store Oplysninger om, hvorledes det andet Ting stillede sig forrige Gang til dette Forslag. Det kom paa et sent Tidspunkt, men selv i den Stillelse, hvori det da forelaa, hvor Accidenferne vare med, helligede det andet Ting Sagen grumme ringe Omtale. Det henviste det straks efter en meget kort Forhandling til det Udvalg, som da havde et Forslag om en Præstelønning under Overvejelse. Jeg antager, at det fremdeles vil blive Enden paa Sagen, at dette Spørgsmaal vil blive henvist til en Overvejelse sammen med Lønningens Lov. Der hører det jo dog fornuftigvis hjemme.

Der er talt om, hvorledes man skulde faa disse Afgifter erstattede og fuldstændig retfærdig erstattede, naar de nu blive afløste. Det forekommer mig, at den naturligtste Maade at tage den Sag paa, er at søge at faa de Midler, der ere henlagte til Gæstlighedens Lønning, passende fordelte, og skulde det saa vise sig, at der ikke vil være tilstrækkelig til Formaalet, maa Staten træde til. I den Henseende er jeg ganske enig med den sidste ærede Taler. Grundlovens § 77 siger ganske vist, at ingen er pligtig at yde personligt Bidrag til anden Gudstjeneste end den, han selv deltager i; men en anden Grundlovsparagraf, som ogsaa er nævnt her i Dag, siger, at Staten understøtter Kirken som Folketirke, og jeg tror ikke, at der er noget bundet i Retning af at faa en sandere og vigtigere Opfattelse af Kirkens Stilling derved, at man beholder en Del af disse Hjælper, som jo slet ikke ere frivillige, men at det i alle Maader er sundest og rigtigst at se at faa dem afløste. Om der vil være tilstrækkelige Midler i dem, der ere henlagte til kirkelig Brug, har jeg ikke nogen Mening om. I gamle Dage mente man, det var meget rigeligt; en af Grundene til, at vi ikke fik nogen Præstelønningslov, var den, at man sloges med ægte dansk Fasthed, for ikke at sige Stædighed, om hvad der skulde gøres med det Overskud, der vilde